

دوره هفتم تقنینیه

جلسه	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	شماره
۵۷		۵۷
تاریخ تأسیس آذر	مندرجات	قیمه اشراك
۱۳۰۵	فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی	داخله ایران سه سالانه ده تومان
جلسه پنجمین ۱۴	خواهد بود	خارجه و دوازده تومان
تیر ماه ۱۳۰۸	پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود	قیمه تک شماره
مطابق ۲۶ محرم الحرام	مطبعة مجلس	یک قران
۱۳۴۸		

رئیس - آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - قبل از دستور

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - قبل از دستور

رئیس - آقای زوار

زوار - قبل از دستور

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست ؟

(اظهار شدخبر)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد.

(۲) مذاکره و رأی ورود در دستور

جمعی از نمایندگان - دستور . دستور .

زوار - بنده مخالفم

کازرونی - وقت ندارم .

رئیس - بفرمائید

زوار - عرض کنم يك اصل مهم نظامنامه را در

هر روز نکان دادن چیز غربی است . نظامنامه صرفاً

معین میکند که بکفر نماینده حق دارد و میتواند قبل

از دستور در مجلس مذاکره کند . بعضی اوقات اگر بنده

یا دیگری مخالف با مذاکره قبل از دستور باشیم برای

این است که بعضی مذاکرات صورت سؤال بالاستبضاح را

دارد و البته آن را مطابق نظامنامه باید قبلاً نوشت مثلاً

بنده از آقای وزیر فواید عامه با آقای وزیر داخله

سؤالی دارم باید آن را قبلاً بنویسم و بدهم ولی بعضی

چیزها راجع به خود ما است که تذکرش به نمایندگان

لازم است بنا بر این بنده هیچ موردی نمی بینم که

تذکراند آقایان قبل از دستور صحبتشان را بکنند و هی

گفته شود دستور دستور . با این ترتیب يك اصل مهم

نظامنامه از بین میرود .

کازرونی - مخالفی ندارد

رئیس - ماده واحده قرائت میشود و رای میگیریم

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده واحده - مجلس شورای ملی عمده نامه مودت

بین دولتین ایران و فرانسه مورخه ۲۰ اردیبهشت ۱۳۰۶

که مضمن شش ماده و يك پروتکل اختتامیه میباشد

تصویب و اجازه مبادله آن بخ صحه شده آرا بدولت میدهد

رئیس - آقایان موافقین با ماده واحده قیام فرمائید

(اغلب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . خبر کمیسیون امور خارجه راجع

به لایحه متعلق به پروتکل رنو مربوط به منع استعمال گاز

های سمی قرائت میشود :

(۵) تصویب الحاق ایران به پروتکل رنو راجع به منع

استعمال گاز های سمی

(خبر کمیسیون امور خارجه بشرح ذیل قرائت شد)

خبر از کمیسیون امور خارجه بمجلس مقدس

شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در تاریخ ۶ تیر تشکیل و

لایحه نمره ۳۹۲۹ دولت مضمن پروتکل منع استعمال

کارهای سمی را مورد مطالعه قرار داده و ماده واحده

پیشنهادی دولت را عیناً تصویب و اینک ترتیب آن

تقدیم میشود

ماده واحده - مجلس شورای ملی بدولت اجازه میدهد

که الحاق دولت ایران را به پروتکل رنو ۱۷ ژوئن

۱۹۲۵ (۲۵ خردادماه ۱۳۰۴) مربوط به منع

استعمال کارهای سمی و مواد میکروبی اعلام دارد

مخبر کمیسیون امور خارجه - دشتی

رئیس - به ماده واحده اعتراضی نرسیده است .

موافقین قیام فرمائید

(اغلب قیام نمودند)

که هر چند هم مرا منعم میکنند باز مجبورم عقیده ام را
عرض کنم مخصوص در باره دوستان خودم که یکی هم
آقای فرشی باشند . ایشان نامدنی که مجلس تعطیل است
که همه مرخصند بعد از تعطیل هم که ممکن است ایشان
مرخص نباشند يك جزئی ضرر است که به ایشان وارد
میشود ممکن است ایشان آن جزئی حقوقشان را به يك
مؤسسه غیره تخصیص بدهند آنوقت بنده میتوانم موافقت
کنم .

رئیس - آقای روحی .

روحی - بنده اگر چه بیانات آقای را شنیدیم ولی

چون میدانم متحد الشکل مخالفت میکنند . (فریاد آبادی

همه اش یکی است) مقصودشان این است حقوق

نگیرند . بنده عرض میکنم آقای يك نماینده که ادای وظیفه

میکند زحمت می کشد حقوق بگیرد ؟ این تکلیف شاق است

بعلاوه مسافرت ایشان در محل بیش از آنچه که اینجا

هستند برای ما استفاده میدهد . این مرخصی از بهترین

مرخصی ها است که در مجلس میگردد .

رئیس - رأی میگیریم به مدلول راپرت با قید آن

مطلبی که عرض کردم آقایانیکه موافقت قیام فرمائید

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد . خبر کمیسیون امور خارجه راجع

به عهدنامه بین دولتین ایران و فرانسه مطرح است شور

ملی است . خبر کمیسیون قرائت میشود

(۴) تصویب عهدنامه ایران و فرانسه

(بمضمون ذیل خوانده شد)

کمیسیون امور خارجه برای شور دوم قرار داد مودت

بین دولتین ایران و فرانسه را مورد مطالعه قرار داده

عین ماده واحده پیشنهادی شور اول را تصویب مینماید

رئیس - در ماده ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶

اعتراضی نرسیده است به پروتکل اختتامیه هم اعتراضی

نرسیده است . کلیات ثانی مطرح است .

رئیس - تصویب شد. آقای وزیر معارف.

۶) تعدیم چند فقره لایحه

وزیر معارف - چند فقره لایحه است که از طرف آقای وزیر عدلیه تقاضا شده است بنده تقدیم مجلس کنم که به کمیسیون عدلیه احاله داده شود. يك فقره هم لایحه ایست راجع به استخدام معلمین برای مدارس متوسطه به قید يك فوریت تقدیم میشود.

(بترتیب ذیل خوانده شد)

ساحت محترم مجلس شورای ملی

برای اصلاح و تکمیل مدارس متوسطه مرکز و ولایات مانند مشهد و تبریز و اصفهان وزارت معارف در نظر گرفته است دوازده نفر معلم در سال ۱۳۰۸ با شرایط و مقررات ذیل از فرانسه استخدام نماید. اعتبار حقوق این معلمین در بودجه سال جاری پیش بینی شده است نظر بانکه به ابتداء سال تحصیلی بیش از چهار ماه باقی مانده و تشریفات استخدامی آنها مدتی وقت لازم دارد تا مرکز برسند این است که دولت ماده واحده ذیل را پیشنهاد و تصویب استخدام آنها به قید فوریت تقاضا میکند.

ماده واحده - وزارت معارف مجاز است برای تکمیل و اصلاح مدارس متوسطه مرکز و ولایات دوازده نفر معلم فرانسوی که صلاحیت آنها را دولت فرانسه تصدیق نماید مطابق شرایط ذیل استخدام کند.

۱ - مدت استخدام معلمین مذکور از پانزدهم شهریور ۱۳۰۸ برای مدت سه سال خواهد بود (حقوق از روز ورود بطهران محسوب خواهد شد) ب - اعتبار حقوق سالانه هر يك از معلمین مزبور از مبلغ دو هزار و شصت تومان تجاوز نخواهد کرد. ج - در موقع عزیمت به ایران هر يك از معلمین دوست و پنجاه تومان خرج سفر از محل صرفه جوئی پنجاهم و نیم اول سال مؤسسات معارفی که در بودجه ۱۳۰۸ منظور گردیده است تأدیبه خواهد شد

خوب است از همین جا استخدام کنند. علاوه بر این بنده عقیده ام این است که امروز در ولایات حسن اثر نمیکند که ما يك عده را فرستیم آنجا چنانچه در مرکز هم اگر کسی با توده آشنائی و آمد و شد داشته باشد حسن اثر نبخشیده است.

جلائی - خیلی حسن اثر کرده است

عدل - در ولایات فرق العاده تأثیر خوب میکنند.

فیروز آبادی - بسیار خوب بعد شما هم تشریف بیاورید و از حسن اثرش صحبت بفرمائید.

عدل - بنده میدانم تعلیم دادن در ولایات خیلی حسن اثر میکنند.

فیروز آبادی - بنده عقیده دارم اگر آقای وزیر

معارف خیلی جدیت و سعی و کوشش دارند که مردم

در اینجا چیز یاد بگیرند عرض میکنم الان برای این

فیروز آباد پنج سال است صد نفر بچه دارند که قدرت تعلیم

و تعلم آنها را ندارند و ماهی بیست و پنج تومان هم کفایت

دو تا معلم را میکند بفرستند که آنها را خط و سواد

فارسی یاد بدهند آنوقت اینهمه اصرار دارند که از فرانسه

معلم بیاورند من نمیدانم نظرشان از این اصرار چیست ؟

اینها باید خط و زبان خودشان را یاد بگیرند علم

فارسی را یاد بگیرند آن وقت همه روزه از فرانسه معلم

بیاورند که زبان یاد بدهند در صورتی که الان

قریب صد هزار فرانسه دان در ایران داریم. همین هارا

استخدام کنند که زبان یاد بدهند لازم نیست همه روزه

از خارجه بیاوریم وقتیکه دیدید از آنها می که از خارجه

آورده اید استفاده کرده اید آنوقت باز از خارجه بیاورید

روحی - اینطور نیست آقا

رئیس - آقای زوار

زوار - آقای وزارت معارف معلم لازم دارد قربان.

نیست

فیروز آبادی - از خودشان بپرسید.

احتشامزاده - برای زبان نیست برای طبیعیات و

تاریخ طبیعی است

کازرونی - برای لسان نیست

رئیس - بین الاذنین حرف زنید (زنک)

زوار - عرض کنم حضور مبارک پس از آنکه ما

تشخیص دادیم که وزارت معارف امروز دارد بپوشش بپوشش

احتیاجات معارفی را رفع میکند. بنده و حضراتی که

اینجا نشسته ایم فقط منتظر این هستیم که قانون بیاورند

و برای فورمالیته و اصول پارلمانی هم که باشد حرف زنیم

جمعی نماشایم هم که اینجا هستند در خارج بگویند آقا

خوب حرف زد

فیروز آبادی - توهین به خودت بکن. خودت

اینطوری.

رئیس - آقا حرف خودتان را زنید. (زنک)

زوار - بنده نوعی عرض کردم. مطلب این است.

بنا بر این بنده خواهش میکنم از آقا آنچه زیاده مربوط

به امور معارفی است در آن پیش از این مخالفت نفرمایند

چرا ؟ بجهت اینکه تحقیقاً امور معارفی با جدیت آقای

وزیر معارف و جدیت هیئت محترم دولت هنوز خیلی

نقص است الذنات بفرمائید مثلاً آقا میفرمائید در

اینجا فرانسه دان هست که تدریس فرانسه بکنند بفرمائید

آن کسی که از عهده تدریس زبان فرانسه بر نیاید کیست

کیانوری - این معلمین را برای تدریس زبان

فرانسه نمی آورند.

زوار - بطور کلی نمیشود گفت در اینجا هست علاوه

وقتی که وزیر ما فک مسئول وزارت معارف این مملکت است

و بالاخره ما هم تشخیص دادیم که خدمت وزارت معارف

خیلی جدی است مادام که ایشان تشخیص داده اند نداریم

آقا هم بنام معارف مملکت مخالفت نفرمایند و بگذارید این لایحه که آمده است زودتر بگذرد .

روحی - مذاکرات کافی است

رئیس - آقای باستانی با فوریت مخالفتید ؟ آقای رئیس الوزراء بفرمائید .

رئیس الوزراء - ما يك ملتى هستيم كه از تمام ملل عالم عقیده بیشتر تشويق شده ايم به تحصیل علم . اطلبو العلم ولو بالحقین . اگر يك چیزی را ما ندانیم و در چین یکی بدانند ما دیانته مکلفیم که اگر آن به کار حوزه اسلامي میخورد برویم تحصیل کنیم (بعضی از نمایندگان صحیح است) حالا اگر بفرمائید آن در مورد دیگرى است که نوم العالم افضل من عبادة الجاهل . اینا که در

مورد دیگری هم هست فرق نمیکند هر علمی که به کار ما بخورد همین حال را دارد . (بعضی از نمایندگان احسن) این معلمینی را که حالا میخواهند اجبر کنند راجع به زبان فرانسه نیست اینها برای ریاضیات هستند برای طبیعیات هستند برای مکابک و برای هزار چیز هستند که در مقدمات متوسطه لازم است و خودمان هم بقوه آنها معلم نداریم . (بعضی از نمایندگان - صحیح است) بچه ها با جوانها را هم که در مدرسه میبرند نباید آنها را معطل کرد و عمرشان را ضایع نمود مخصوصاً با این ترتیب که

ما سالی صد نفر میخواهیم بفرستیم به اروپا باید يك صد نفری بفرستیم که آنجا بتوانند وارد معلم خانه ها یعنی مدارس عالی بشوند و شروع کنند به تحصیل فن نه اینکه باز در آنجا مشغول مقدمات باشند نظر به این قبیل مسائل و خیلی مسائل دیگر که میشود عرض کرد وجود يك عده معلم کاردان عالم برای ما لازم است و این دوازده نفر را که ما حالا میخواهیم نه این است که رفع حاجت ما خواهد شد عاجلاً بیش از این نمیتوانیم بخواهیم شاید شاگرد هم بیش از این هنوز حاضر نداریم برای متوسطه و راجع به این موضوع هر چه بنده بگویم از همین منقوله خواهد بود . اما آنقسمت

است که از حیث تکمیل صنعت از سایر جاها عقب نباشد و کرمان برای تکمیل صنعت قلی بافی محتاج است بیک مدرسه صنعتی و اگر مختصر نوجهی بشود و يك مدرسه صنعتی در کرمان از طرف دولت تأسیس شود میتواند استفاده کنند از حیث صنعت قلی بافی و سایر صنایع . بطوری که زمره میشود این معامین فقط منحصر خواهند بود به اصفهان و خراسان و آذربایجان بنده میخواهم بدانم سایر ایالات و ولایات مهم این مملکت چه تقصیر کرده اند چه باعث شده است که آنها را محروم داشته است وزارت معارف و در صدد بر نیامده است در این دو ایالت مهم مدرسه متوسطه تأسیس و تکمیل کند که آنقدر اولاد مردم بدون جهت از خانواده ها شان دور نشوند که بطهران بیایند برای تحصیل سکلاس چرا از این دوازده نفر معلم به این دو ایالت نمیفرستند بنده مخصوصاً از آقای وزیر معارف تقاضا میکنم که در آخر سال تحصیلی به این قسمت توجه بفرمایند و یکی دو کلاس به مدارس کرمان و فارس اضافه کنند و یکی دو نفر از این معامین که خواهند آمد اختصاص بدهند به فارس و کرمان که اهالی آنجا هم از این معارف پروری دولت استفاده کنند و مهتر مند شوند .

وزیر معارف - همانطوریکه خدمت آقایان معروض داشته ام دولت نظرش بالسویه بنام مملکت است اگر ملاحظه میفرماید اینجا برای مدارس متوسطه شیراز با کرمان معلم استخدام نمیشود جهتش همان است که خود آقا فرمودید چون کلاس های بالا آنجا ها نیست اما چرا دائر نشده است این مرور زمان میخواهد شش کلاس متوسطه را در آن واحد نمیشود دائر کرد باید کلاس به کلاس اضافه شود همانطور که آنجا هم خدمتشان عرض کردم البته در فارس و کرمان هم کلاس های بالا تأسیس خواهد شد و همانطور هم که عرض کردم خدمتشان بنده خودم يك علاقه کاهلی دارم به این قسمت که همان طور که در طهران مدرسه صنعتی باز شده است در کرمان هم

عرض کردم بنده عرض کنم خودم را ملزم میدانم يك قسمت از عرایضم را که در فورا کسبونهم عرض کردم اینجا تکرار کنم تا آقای وزیر معارف حقیقه نوجه خاصی به عرایض بنده بکنند و همان تعهدی را که آنجا کردند در آینه عمل کنند دو ایالت در مملکت است که فارس و کرمان باشد و دولت نوجه خاصی در سابق نسبت به آنها نداشته است . ایالت کرمان مدرسه متوسطه ندارد مدرسه صنعتی ندارد در صورتیکه مدرسه صنعتی برای ایالت کرمان از همه جا لازم تر است زیرا يك قسمت مهم از صادرات مملکت ما که قلی است محتاج

باز شود و در بودجه ۱۳۰۹ بنده منظور میکنم .
روحی - بنده متشکرم .

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - خیلی خوشحالم که آقای رئیس الوزراء يك بیان علمی فرمودند و بنده هم کاملاً باینان اعلا و اعذب آقای رئیس الوزراء موافقت دارم ولی بنده ایرادی که دارم و شاید آقای رئیس الوزراء هم تصدیق میکنند ایراد انتظامات مجلسی است . يك لایحه که باید درش چهار شور بشود و در دو کمیسیون برود باید به کمیسیون معارف برود بعد بیاید به کمیسیون بودجه دارای پنج ماده است همچو لایحه چهار شور دارد اول کلیات بعد شور اول بعد برود در کمیسیون دو مرتبه بر گردد برای شور دوم بعد کلیات آخر دارد يك لایحه را در يك وقتی دولت اقدام میکند که کاملاً تحت شور و مذاقه واقع شده باشد . در هیئت دولت کاملاً درش دقت شده باشد . اینجا در این لایحه نوشته شده است برای آذربایجان و خراسان و اصفهان (جلالی - دو سال در اینجاها مدرسه متوسطه است) بنده و آقای روحی باید توی کله خودمان از بیم اهالی فارس و کرمان توی سر ما مینزنند و بما فحش میدهند که علت اینکه فارس و کرمان در نظر نیست چیست ؟ (بعضی از نمایندگان نمیشود) اگر دولت نوشته بود که ما دوازده نفر معلم می آوریم و در تحت نظر دولت هر کجائی که لازم است روانه می شوند يك چیزی بود تصدیق بفرمائید بنده هم نظر ندارم بعدم مرکزیت . بنده کاملاً متوجه هستم که تمام قوای دولت مرکزیت پیدا کند در پایتخت و تمام در تحت نظر دولت باشد اختصاصاتی هم اگر هست در تحت نظر دولت باشد از آن راه بیاید نه به این طریق . شاید در مجلس سی نفر چهل نفر پنجاه نفر وکیل از خوزستان و فارس و کرمان و بنادر هستند آنوقت توی چشم ما بکشند خراسان ؟ ! البته برای بنده خراسان و شیراز فرق نمیکند آذربایجان

و کرمان فرق ندارد. نوی. چشم پنجاه نفر وکلای جنوب می کشید برای خراسان و آذربایجان و اصفهان. برای خوزستان چرا نمیفرستید؟ برای بروجرد و لرستان چرا نمیفرستید؟ ... بعضی از نمایندگان (همهها) - صبر کنید. آخرش را به بینید.

آقا سید یعقوب - صبر کنید عرض من تمام شود ما که با هم مجادله نداریم بنده عرض میکنم که اگر بنده افتخار وکالت دارم تمام نقاط مملکت در نظر من علی السویه است. عرض میکنم که اگر این لایحه قبلاً آورده شده بود در مجلس و در کمیسیون بودجه رفته بود این نظر اصلاحی بنده کاملاً تکمیل شده بود و نوشته میشد دوازده نفر معلم لازم است در تحت نظر دولت آنوقت دولت نگاه میکرد مدارس خودش را هر جائی که مدرسه دارد که قابل برای فرستادن این معلمین است آن جا روانه میکرد و هیچ این صحبتها واقع نمیشد تمام این مشاجرات ناشی از این است که مسائل و جریان قوانین مطابق جریان نظامنامه نمیشود يك دفعه يك لایحه که دارای پنج ماده محکم است در تحت ماده واحده بقید فوریت هم می آید ما هم که اعتقاد بدو داریم یعنی و بین الله ما اعتماد داریم بجهت اینکه لوایح دولت همیشه به نود رأی می گذرد که آن میکم دولت هم کاملاً شکر گذاری کند از يك مجلسی که کاملاً با دولت خودش اشتراک مساعی دارد اما چرا شما این کار را کردید و سی نفر چهل نفر وکلای جنوب را با يك عبارت که هیچ نظری نداشتید رنجاندید اید نظر نمان این بوده است که این معلمین بیابند برای مدرسه هائی که لیاقت از برای این معلمین دارند الان هم بنده عقیده ام این است که قبول نفرمائید که معلمینی که جلب میشوند در تحت نظر دولت برای مدارس معین شود و اختصاص دادن برای يك جاهی معینی خوب نیست بینی و بین لله تصدیق نفرمائید که

ما بر خواهد خورد. از این جهت بنده مخالفم و مخالف دیگر من هم این است که ترتیب انتظامات شوروی را ملاحظه نمیکنید لایحه را جلوتر بیاورید که شور شود و بحث شود و این تقابض رفع شود.

رئیس - آقای رفیع

رفیع - نماینده محترم کاملاً مسبقاً همان کسی که این قانون را در مجلس گذراند که لوایح در کمیسیون باید شور شود همان کسی هم گفته است که اگر موارد و مواقع فوق العاده پیش آمد از مجلس شورای ملی میتوانست تقاضای يك شوروی و دوفوریت بکنند زیرا ملاحظه کرده است که شاید يك روزی پیش بیاید که آقایان نمایندگان تقاضا کنند که بکجا، چه روز تعطیل پیش بیاید و مثل همچو روزی پیش بیاید که فردایش دیگر مجلس نباشد از آنطرف هم موقع تحصیل پیش بیاید که معلمین را زودتر باید بیاورند و برای اول سال تحصیلی حاضر باشند همچو اتفاق فوق العاده هم نیفتاده است سابقه دارد که چندین لایحه در این دوره و ادوار گذشته به این ترتیب بمجلس آمده است. این که فرمودید سایر نقاط ممکن است شکایت کنند عرض میکنم بنده که با اغلب آقایان مذاکره کردم آقایان اغلب در ضمن بیاناتشان صحبت میکردند که معتقدیم حتی لایکان شاگردان در خود ایران تحصیل کنند و از بیچارگی است که ما رأی میدهم باعزیم مجدداً بچاهای دیگر حتی المقدور اگر اطفال در وطن خودشان تحصیل بکنند بهتر است عقیده ما که اکثریت مردم این محاکمیتیم این است و هر وقت دولت بیاید بگوید که ما معلم میخواهیم بیاوریم که در ممالک خودمان درس بدهند ما استقبال میکنیم دوازده نفر ده نفر بقدری که بتوانند و بودجه شان قضا کنند بهمان مقدار فعلاً معلم بیاورند و ما برای اینکه تقاضای احتیاج به صد نفر معلم داریم نباید مخالف باشیم که

چرا ده نفر پیشنهاد میکنید امروز ده نفر پیشنهاد کرده اند و بعد از اینکه يك اعتبارات دیگری پیدا کردند بیست نفر دیگر و بالاخره سال دیگر سال دیگر بقدری که تمام ایران احتیاج دارد استفاده میکنند که در اینجا معلم تهیه شود و هر چه اینجا معلم زیاد تر تهیه شود شاگرد کمتر بخارجه فرستاده خواهد شد و فعلاً در این لایحه برای هر نقطه که معین کنید نقطه دیگر اعتراض دارند که چرا آن جا فرستاده اید این فلسفه نمی شود آقا کرمان، خراسان، گیلان و آذربایجان برای ما فرق ندارد امروز برای اینجا آورده ایم سال دیگر برای آن جا می آورند بالاخره دولت فعلاً در نظر گرفته است که در اینجا محل احتیاج است بهمان جهت آن محل را اسم برده است و در سال دیگر در جای دیگر که محتاج باشد برای آن جا پیشنهاد خواهد کرد و آقا هم باید موافقت نفرمائید همانطور که لایحه تنظیم شده است بگذرد.

رئیس - آقای دکتر ملک زاده

دکتر ملک زاده - موافقم

رئیس - آقای دکتر طهری

دکتر طهری - موافقم

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

یاسائی - مخالفیم با کفایت مذاکرات

کازرونی - بنده مخالفم

رئیس - فرمائید

کازرونی - خیلی دلیل ندارم که مذاکرات کافی نیست بواسطه اینکه خود آقایان بهتر از بنده میدانند که مسئله يك مسئله است که تا اندازه باید درش صحبت بشود که علاوه بر جوابی که داده میشود تا اندازه ما بتوانیم يك طبعانانی بمردمی که محروم میمانند بدهیم حالا اگر آقایان اجازه نمیدهند باختیار خودشان است

وزیر معارف - برای اینکه مسئله خوب روشن شود حضور آقایان عرض کردم که در این ماده واحده نوشته شده است معلمین برای مراکز ولایات علی لاسلوق و آقایان اجازه خواهند داد هر جا که احتیاج دانسته باشیم هر جائی که در ایران محتاج به این معلمین باشد آنها را خواهیم فرستاد و از آنها استفاده میکنیم و در جواب مذاکرانی که آقایان فرمودند بنده حضور آقایان عرض کردم که در همین سال یعنی سال باآخر نمیرسد که مدارس جنوب یعنی شیراز و کرمان کلاسهای چهار و پنج و سال دیگر کلاس شش دارا خواهند بود و البته برای آنجا ها معلمین اروپائی استخدام خواهد شد چنانچه پارسال برای مدرسه صنعتی فارس ما سه نفر معلم استخدام کردیم امسال هم برای جاهای دیگر و شاید تا آخر سال هم برای کرمان استخدام کنیم از این بابت هیچ جای نگرانی نباید باشد

رئیس - موافقت با کفایت مذاکرات قیام فرمائید

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. پیشنهادها قرأت میشود.

پیشنهاد آقای دشتی

(این طور خوانده شد)

تبصره ذیل را پیشنهاد میکنم:

معلمین مزبور باید از میان معلمینی که سال گذشته در کلاسهای متوسطه فرانسه مشغول تدریس بوده اند انتخاب شده و در کلاسهای نظیر کلاسهای که در فرانسه تدریس میکردند در ایران تدریس نمایند.

رئیس - آقای دشتی

دشتی - پس از انحلال فراکسیون بنده با آقای وزیر معارف راجع به این مسئله صحبت کردم و ایشان هم با بنده موافق بودند که معلمینی که انتخاب میشوند باید معلمینی باشند که کار بر آکتیو داشته باشند و در کلاسهای متوسطه مدارس فرانسه تدریس کنند. یعنی يك نفر از آقایان اعتراض کرد که با این حقوق يك معلمین خیلی ناری خواهد بود

آورد ایشان گفتند از معلمینی که مشغول تدریس در کلاسهای متوسطه هستند خواهیم آورد و حالا اگر این را قانونی کنید مطابق آن وعده محکم تر میشود.

وزیر معارف -- عرض کنم، این که آقا فرمودند وقتی که ما خارج شدیم خدمت آقا عرض کردم از بابت اینکه این معلمینی که استخدام میشوند ما مقیدیم که لیاقت کافی داشته باشند نگرانی نیست و در آن جا شرط شده است که این معلمین را باید از طرف دولت فرانسه یا معرفی کنند ما هم به این شرط آنها را قبول کنیم و استخدام کنیم و در این صورت جای نگرانی نخواهد بود اما اینکه فرمودند که تبصره نوشته شود که این معلمین در مدارس متوسطه آنجا تدریس کرده باشند یا میشود که معلمین خیلی خوب هم باشند که در مدارس متوسطه دولتی فرانسه تدریس نکنند در مدارس آزاد تدریس کنند و خدمت آقایان عرض میکنم که در این باب احتیاطات لازمه خواهد شد و خواهش میکنم که آن تبصره را که آقا در نظر دارند موافقت بفرمایند که گذاشته نشود

رئیس - موافقت با جالب توجه بودن این پیشنهاد قیام فرمایند.

(عده کمی قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد. پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب (مضمون ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم تبصره ذیل اضافه شود. تبصره - وزارت معارف مکلف است يك نفر از معلمین استخدای را برای معلمی مدرسه متوسطه شیراز اعزام دارد

رئیس -- آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - نظر بنده همان بود که عرض کردم و برای توضیح در مجلس عرض میکنم که اهالی جنوب يك اهالی وطنخواه علاقمند تام به پادشاه و بمملکت خودشان هستند مخصوصاً فارس و کرمان و خوزستان همه کس میداند (اهالی را تعبیر رعایا میکنیم) يك

مرکز ولایات هیچ مانعی ندارد که برای شیراز و کرمان هم بفرستیم و خواهش میکنم که این پیشنهاد را استرداد بفرمائید.

آقا سید یعقوب - بنده فرمایش آقا را قبول میکنم استرداد میکنم.

رئیس - پیشنهاد آقای یاسائی

(بشرح ذیل خوانده شد)

مقام محترم ریاست مجلس، بنده پیشنهاد میکنم در ماده واحده قید شود حقوق و خرج سفر معلمین از محل اعتباری که در بودجه ۱۳۰۸ وزارت معارف بتصویب رسیده پرداخته میشود.

رئیس - آقای یاسائی

یاسائی عرض میشود که این ماده واحده را بنده ذق کردم درش تصریح نشده است که حقوق این معلمین و خرج سفر آنها از چه محلی داده خواهد شد ما ناچاراً معمولان این بود که در لوائح خرجی محل خرج را معین میکردیم و این اولین دفعه ایست که يك ماده از مجلس بگذرد بدون اینکه در خود ماده قید شود که از چه محلی است راست است در مقدمه هست و در آن جا اشاره شد. است ولی به چوقه مقدمه جزء قانون نیست اثر اعتبار این محل در بودجه ۱۳۰۸ معارف هست که اینطور قید شود اگر نیست پس دولت بگوید که اعتبار آن کجا است صرفه جوئی است یا از محل عایدات مملکتی است؟ وزیر معارف - در بودجه وزارت معارف اعتبار حقوق و خرج سفر این معلمین منظور شده است در اعتبار مدارس متوسطه کلاسهای اضافی و بهمین جهت است که هم در مقدمه و هم در متن قانون نوشته شده است که از بودجه وزارت معارف پرداخته میشود

یاسائی - در متن قانون هم هست؟

وزیر معارف - بلی

یاسائی - بنده در خاطر ندارم که در متن باشد بسیار خوب اگر در متن قانون هست

رئیس - بلی هستند

یاسائی - بسیار خوب بنده پس میکیرم

رئیس - در این صورت احتیاجی به تعقیب ندارد.

پیشنهاد آقای ملک زاده

(بشرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم این دوازده نفر معلم فقط برای مدارس متوسطه ایالات و ولایات اختصاص داده شود.

رئیس -- آقای ملک زاده

دکتر ملک زاده - عرض کنم تصدیق مینفرمائید

که یکی از نکات مهمی که در پیشرفت معارف مملکت همیشه باید منظور شود این است که مدارس باید هم قوه و هم آهنگ باشند تا این که معارف مملکت پیشرفت کند مثلاً عرض میکنم که شاگرد سیکل اول متوسطه کرمان بتواند پس از گذراندن امتحان بیاید وارد سیکل دوم متوسطه مدارس طهران بشود و هم قوه باشد یا شاگردان مدارس طهران ولی متأسفانه این طور نیست شاگردان مدارس متوسطه ایالات و ولایات هم نسبت بیکدیگر مخصوصاً نسبت بمركز هم آهنگ و هم قوه نیستند و به عقیده بنده این نکته يك صدمه و يك زحمتی متوجه تعلیمات و معارف عمومی مملکت میکند. فلسفه این قضیه معلوم است که بواسطه نداشتن معلم است تدریس سیکل دوم متوسطه فوق العاده مشکل است و در طهران هم وزارت معارف دچار زحمت و اشکال است از جهت معلم دیگر چه رسد به ایالات و ولایات و متأسفانه اشخاصی هم که معلومان بی دارند با این حقوقات حاضر نمیشوند که بروند در نقاط دور دست تدریس بکنند این است که رتبه معلومات محصلین ایالات و ولایات مخصوصاً در مدارس متوسطه با محصلین مرکز مساوی نیست. این بوده است که گمان

میکنم که وزارت معارف هم متوجه این مطلب بوده است و از همین نقطه نظر این لایحه را پیشنهاد کرده اید که يك معلمین تحصیل کرده اروپائی برای ایالات و ولایات استخدام شود که آن قوه تحصیلی مدارس متوسطه ایالات و ولایات را يك اندازه جلو ببرند و هم قدم بکنند باطهران چون طهران بعقیده بنده يك طور کم و زیادی مدارس متوسطه اداره میشود و بدهم نیست و معلمین خوب ایرانی هم بقدر کفایت دارد این بود که بنده پیشنهاد کردم اگر آقای وزیر معارف هم موافقت میفرمایند این دوازده نفر بمدارس متوسطه ایالات و ولایات اختصاص داده شود.

وزیر معارف - عرض کنم که قبلاً باید احتیاج را در نظر گرفت و بعد بر طبق آن احتیاج رفتار کرد شاید در بعضی جاها معلم باشد و در بعضی جاهای دیگر يك نفر معلم ایرانی بتواند تدریس کند و خواهش میکنم که موافقت بفرمائید همین طور که این لایحه تنظیم شده است بگذرد که مطابق نظر خود وزارت معارف البته بهتر است.

رئیس - رأی گرفته میشود بقبال توجه بودن پیشنهاد آقای ملک زاده ...

ملک زاده - اگر موافقت نمیفرمایند پس میگیرم.

رئیس - پیشنهاد آقای فیروز آبادی (بمضمون ذیل خوانده شد) بنده پیشنهاد میکنم که در قسمت چهارم که نوشته شده دو بیست و پنجاه تومان مخارج مراجعت نوشته شود یکصد تومان مخارج مراجعت.

جلائلی - این جا که فیروز آباد نیست.

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - عرض میشود بنده عقیده ام این است که بکشاهی مال مملکت محترم است چه رسد بصد تومان و هزار تومان و عقیده ام این است که اگر من و

امثال من کوناهی در حقوق ملت در بکشاهی آن بکنم عندالله مسئول خواهیم بود چون این عقیده را دارم که در بکشاهی و صد تومان و هزار تومان و صد هزار تومان و هشتاد کرور هم عقیده خودم را عرض کنم حالا هر کس دلشک میشود عقیده بنده این است از عقیده من دلشک شود. این جا نوشته است اگر این معلمین در مرتبه استخدام نشدند حقوقی که برای مراجعت بناهاده میشود دو بیست و پنجاه تومان است. از این جا بیاریس خوب ملاحظه بفرمائید از این جا بیاریس برای اشخاصی که برای مدارس متوسطه یا ماهی دو بیست تومان می آیند چرا دو بیست و پنجاه تومان مخارج مراجعت داده شود؟ بنده عقیده ام این است که جهت اینها صد تومان کافی است حالا آقایان هر عقیده دارند روی عقیده خودشان یا مخالفت یا موافقت میکنند این است عقیده بنده و نا وقتی هم زنده هستم چه در مجلس و چه در خارج مجلس همین عقیده را دارم و محترم هم می شمارم و همیشه عرض خواهم کرد.

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - بنده ماده که از طرف دولت پیشنهاد شده است خیلی صحیح میدانم و تصور میکردم پیشنهادی که آقای فیروز آبادی داده اند مربوط بماده است این جهت اجازه گرفتم ولی حالا معلوم میشود مربوط برویه ساق خودشان است راجع بقسمت مالی بنده چون میدانم که آقایان نمایندگان بعقاید ایشان سابقه دارند و غالباً عقاید شانم تأثیری ندارد و واضح هم هست از این جهت در این موضوع دیگر چیزی عرض نمیکنم

رئیس - رای گرفته میشود بقبال توجه بودن پیشنهاد آقای فیروز آبادی آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند (دوسه نفر قیام نمودند)

رئیس - رد شد. آقای کازرونی پیشنهادی کرده اند (بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که معلمین مذکور شش فرانکلیسی دان و شش نفر فرانسوی دان باشند.

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - عرض میکنم البته اینها برای تعلیم عملیات اند ...

امیر تیمور کلالی - يك قدری بلند تر بفرمائید.

کازرونی - جنابعالی گوش بدهید می شنوید احترام مجلس را ببرد. عرض میکنم این معلمین بجهت تعلیم عملیات اند چرا منحصر کرده اند بفرانسه. در صورتیکه احتیاجات مملکت منحصر بفرانسه نیست. بنده کار به مردم ندارم ولی در قسمت تجارت مردم جنوب بیشتر احتیاجات بزبان انگلیسی است. و اطفال خودشان را به مالک استعماری میفرستند بلکه يك معلمی از خارجه استخدام می کنند که مقید بقیود استعماری هستند و البته اخلاق آنها مضرات و البته مایه يك فکری برای آنها کرده باشیم. حضرت وزیر معظم خودشان اطلاع دارند و در نظر دارند که بنده از طرف اهلی نادر مکرر تقاضا کردم که معلم انگلیسی برای آنها بفرستند زیرا محل احتیاج است نه تنها مردم بلکه کمرکات جنوب ایران هم بزبان انگلیسی احتیاج دارند. مستخدمانی که استخدام می کنند از جمله شرایطش این است که زبان انگلیسی بدانند بجهت اینکه مال اینچاره هائی که وارد می شود چه از ژاپن چه از امریکا چه از سایر نقاط مخصوصاً هندوستان و همه اینها که آن نقطه مراد دارند باید انگلیسی بدانند ولی بنده میبینم این طور معمول شده و تقریباً همه پیروی میکنند از اینکه زبان فرانسه یاد بگیرند در صورتیکه بدانم زبان فرانسه بجهت يك امر تجملی است با چیز های دیگر. اگر برای استخدام دولت است که در يك قسمتهای خوبای زبان انگلیسی احتیاج دارند. این است که بنده پیشنهاد کردم اگر صلاح میدانند چون زبان انگلیسی يك زبان تجارنی و طرف احتیاج مردم است

شش نفر از این معلمین انگلیسی دان باشند از هر عنصری ملتی که میخواهد باشد و اگر هم صلاح میدانند توضیح بدهند بنده مسترد میدارم.

بعضی از نمایندگان - توضیحی ندارد رأی. رأی

رئیس - رأی گرفته میشود موافقت با پیشنهاد قیام فرمایند

(هچکس قیام نکرد)

بعضی از نمایندگان - (خطاب به آقای کازرونی)

خودتان هم بلند نمیشوید

(آقای کازرونی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. آقای باستانی پیشنهاد خودشان را تجدید کرده اند يك طور دیگری.

(این قسم قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس - بنده پیشنهاد میکنم در فقره

ب ماده واحده اضافه شود و از محل اعتباری که در

بودجه ۱۳۰۸ وزارت معارف تصویب شده و میشود پرداخته خواهد شد

وزیر معارف - عرض میکنم بنده توضیح دادم

خدمت آقایان که در مقدمه قانون و لایحه نوشته شده که

از بودجه وزارت معارف پرداخته میشود ولی در متن

قانون نوشته نشده و برای اینکه کاملاً روشن باشد

بنده قبول میکنم

رئیس - پیشنهادی از آقای ملک مدنی رسیده

قرائت میشود

(بشرح ذیل قرائت شد)

تبصره ذیل را پیشنهاد میبام

معلمین مزدور باید برای ولایات و مراکز اختصاص

داده شود

رئیس - بفرمائید

ملک مدنی - بنده مقصودم از این پیشنهاد يك تذکرانی

به آقای وزیر معارف بود تشکیلات وزارتخانه ها که در

این مملکت هست از مرکز و ولایات بایستی همه شایک تناسبی با هم داشته باشد متاسفانه تشکیلات وزارت معارف هیچوجه مرکزش با ولایات تناسبی ندارد اگر هم یک قانون خاصی از مجلس گذشت که ولایات بتوانند یک مدارس ابتدائی داشته باشند و از قانون صد نیچی که همین مجلس تصویب کرد استفاده کنند از آنهم استفاده نشده همین مجلس تصویب کرد که صد نیم عایدات اختصاص بمدارس ابتدائی شهرها و بلوک و ولایات داشته باشد ولی بدبختانه در موقعی که بودجه ۳۰۸ را خواستند بگذرانند آمدند و بمدارس مرکز اختصاص دادند اگر هم بفرمائید اینطور نیست بنده سؤال میزنم تا در موقعی که میخواهید جواب بدهید مطلع باشید در ولایات ثلاث سه سال است که مالیات عمیزی گذشته است در موقعی که قانون مالیات املاک اربابی گذشت بلافاصله در آنجا عمیزی شد و مالیات آنجا هم دو برابر شد صد نیم معارف هم در حدود هیجده و بیست هزار تومان است که می پردازند امسال در عوض اینکه شما بیایید و این صد نیمی که اختصاص داده شده است بمدارس ابتدائی و همای زارعین و دهاقین بدبخت به بودجه آنجا که نیفزودید سهل است آمدید یک کلاس هفت م که در آنجا بود حذف کردید چیزی به بودجه معارف آنجا اضافه نکردید و در ملایر هم که یک کلاس هفت ابتدائی بود آنرا هم از بودجه حذف کردید اساساً این هم یک فرمولی است تازه که پیدا شده است مثل همین لایحه که الان آمده و مطرح است قبلاً لایحه بودجه معارف گذشت بعد طبع و توزیع شد بین اشخاص و آقایان نمایندگان به آقای عراقی که رئیس کمیسیون بودجه بودند و سایر رفقای کمیسیون بودجه عرض کردم و تذکره داده گفتند جریان یک طوری بود که مخذوف شده است و اصلاحی هم متوجه نشده است بنده میخواهم عرض کنم حضرتعالی که یک نفر وزیر معارف تحصیل کرده هستید (بنده خدا شاهد است هیچوجه از نظر مغایرت و مخالفت با شخص حضرتعالی نیست که

اساسی خواهد شد.

رئیس - رأی گرفته میشود بقابل توجه بودن پیشنهاد آقای ملک مدنی. آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند (معدودی قیام کردند)
رئیس - تصویب نشد. رأی میگیریم بماده واحده باافزایش پیشنهاد آقای باسائی که آقای وزیر معارف هم اجابت کرده اند. موافقین ورقه سفید خواهند داد.
(در این موقع بوسیله آقایان مؤید احمدی و بزرگ نیا (منشیان هیئت رئیسه) اخذ و شماره آراء بعمل آمده نتیجه بترتیب ذیل حاصل شد:)
ورقه سفید علامت قبول ۷۸ - ورقه آبی علامت رد ۱۱.

رئیس - عده حاضرین نود و پنج با کثرت ۷۸ رأی تصویب شد.

۸) تصویب خیر کمیسیون بودجه راجع باعزام محصلین اروپا

رئیس - آقای رئیس الوزراء موافقت میفرمایند مسئله راه آهن مطرح باشد.
رئیس الوزراء - بله
رئیس - خبر کمیسیون بودجه راجع باعزام محصل اروپا قرائت میشود (بشرح آتی خوانده شد)

خبر از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی
کمیسیون بودجه لایحه نمره ۴۱۱۸ راجع باعزام سی نفر محصل برای تحصیلات فنی راه آهن بالمان را با حضور آقای وزیر فواید عامه مطرح نموده و پس از مذاکرات لازمه ماده واحده ذیل را برای تصویب بعرض مجلس میرساند ضمناً این نکته را نیز متذکر میشود که انتخاب محصلین مزبور از بین شاگردان مدرسه صنعتی که زبان آلمانی را آموخته و معلومات صنعتی هم دارند بعمل خواهد آمد
ماده واحده - وزارت فواید عامه اجازه داده میشود سه سی نفر شاگرد برای تحصیلات عملی فنون راه آهن برای مدت یکسال اروپا اعزام دارد و مبلغ بیست و نه هزار و ششصد تومان (۲۹۶۰۰ تومان) از محل عوائد انحصار قند و شکر برای مخارج ایاب و ذهاب و تحصیل و سرپرستی آنها بوزارت فواید عامه اعتبار داده میشود

تبصره - شاگردان مزبور پس از اتمام تحصیلات مکلفند تا پنجسال در اداره راه آهن ایران موظفاً خدمت نمایند
رئیس - آقای فیروز آبادی
فیروز آبادی - بنده خیلی متأسفم از اینکه یک نظر پستی دارم که هرچه در این مجلس میآید بنظر بنده زیاد است این با از بلندی نظر آقایان است با از پستی نظر من بآورد (بعضی از نمایندگان بلندتر صحبت

اسامی موافقین

- آقایان - اسفندیاری - مفتی - فراگوزلو - ذوالقدر - حسنعلی میرزا دولتشاهی - وهاب زاده - جلالی - فهیمی - انبال خواجوی - اعظم - میرزا یانس - مقدم - ضیاء - مسعودی - کیا نوری - نجومی فرزند - درانی - بنکدار - یاسائی - قاضی نوری - طباطبائی دینا - عبدالحسین خان دینا - امیر اعلم - محمد علی میرزا دولتشاهی - لاریجانی - کاشانی - طالش خان - زوار - نریمی - شریفی - رحیم زاده - اسدی - فاطمی - موقر - دیستانی - سید یعقوب - فتوحی - طلوع - کفائی - عباس میرزا - دکتر سناک - بزرگنیا - هراز - ایلخان - مولوی - روحی - حبیبی - عدل - بیات - شهداد - عراقی - فولادوند - وثوق طاهری - ماکریان - ملک آرائی - ظفری - مؤید احمدی - ماکونی - مجد ضیائی - ملک مدنی - اعتبار - محمد ولی میرزا - فرخی - انسر - محمد آخوند - دهستانی - حاج میرزا حبیبالله امین - دکتر تفتان - اسکندری - عامری - گنجی - ملک زاده - ابراهیمی - صادقی ناصری
- غائب - آقای فیروز آبادی -

این ملک است از مرکز و ولایات باسقی همه شایک تناسبی با هم داشته باشد متاسفانه تشکیلات وزارت معارف هیچوجه مرکزش با ولایات تناسبی ندارد اگر هم یک قانون خاصی از مجلس گذشت که ولایات بتوانند یک مدارس ابتدائی داشته باشند و از قانون صد نیچی که همین مجلس تصویب کرد استفاده کنند از آنهم استفاده نشده همین مجلس تصویب کرد که صد نیم عایدات اختصاص بمدارس ابتدائی شهرها و بلوک و ولایات داشته باشد ولی بدبختانه در موقعی که بودجه ۳۰۸ را خواستند بگذرانند آمدند و بمدارس مرکز اختصاص دادند اگر هم بفرمائید اینطور نیست بنده مثال میزنم تا در موقعی که میخواهید جواب بدهید مطلع باشید در ولایات ثلاث سه سال است که مالیات بیزی گذشته است در موقعی که قانون مالیات املاک اربابی گذشت بلافاصله در آنجا بیزی شد و مالیات آنجا هم دو برابر شد صد نیم معارف هم در حدود هیجده و بیست هزار تومان است که می پردازند امسال در عوض اینکه شما بیایید و این صد نیمی که اختصاص داده شده است بمدارس ابتدائی و همای زارعین و دهاقین بدبخت به بودجه آنجا که نیفزودید سهل است آمدید یک کلاس هفت هم که در آنجا بود حذف کردید چیزی به بودجه معارف آنجا اضافه نکردید و در ملایر هم که یک کلاس هفت ابتدائی بود آنرا هم از بودجه حذف کردید اساساً این هم یک فرمولی است تازه که پیدا شده است مثل همین لایحه که الان آمده و مطرح است قبلاً لایحه بودجه معارف گذشت بعد طبع و توزیع شد بین اشخاص و آقایان نمایندگان به آقای عراقی که رئیس کمیسیون بودجه بودند و سایر رفقای کمیسیون بودجه عرض کردم و تذکر داده گفتند جریان یک طوری بود که محذوف شده است و اصلاح کسی هم متوجه نشده است بنده میخواهم عرض کنم حضرتعالی که یک نفر وزیر معارف تحصیل کرده هستید (بنده خدا شاهد است هیچوجه از نظر مغایرت و مخالفت با شخص حضرتعالی نیست که

این عرض را عرض میکنم بلکه نهایت اعتماد را هم بمحضرتعالی دارم) چرا برای مرکز نهایت جدیت را دارید و سعی میکنید که مدارس مرکز را سروصورت خوب بدهید ولی ولایات را محروم می کنید؟ مردم آنجا هم حق دارند شما هر لایحه که میآوردید و می گذرانید اختصاص بمركز دارد ولی ولایات هیچ حقی نمی دهید در تشکیلاتی که وزارت عدلیه داده است یک تناسبی بین تشکیلات عدلیه مرکز و ولایات قائل شده ولی تشکیلات وزارت معارف هیچ متناسب نیست مثلاً همدان مرکز استیفا می است بار که دارد و بالاخره تمام قضاتی که باید مورد استفاده مردم باشند در همدان هست ولی معارف همان همدانی که خود شما اهل آنجا هستید یک مدرسه متوسطه ندارد که از ملایر و بروجرد لا اقل مردم بتوانند بچههای خودشان را بفرستند آنجا که تحصیل کنند باین جهت بنده این پیشنهاد را کردم که یک قسمت از این معلمین را برای ولایات اختصاص بدهند (جلائی پس به فتا هم بایند بدهند) و یک توجهی هم نسبت بولایات بفرمائید خوب است یک مسافرتی بفرمائید و ملاحظه کنید که در ولایات ابداً مدرسه وجود ندارد

رئیس -- آقای یاسائی

یاسائی -- عرض میکنم نظریات و فرمایشات رفیق محترم بنده آقای ملک مدنی مربوط باین لایحه نبود بلکه مربوط به تشکیلات وزارت معارف و اعتبار معارف ولایات بود که بالاخره همه این شکایت و کله را داریم و امید داریم که اعتبار معارف ما در آتیه بقدری زیاد بشود که همه بتوانند استفاده کنند و نواقص مدارس ولایات تکمیل شود. عجباً گفتگو و موضوع سراسر استخدام درازه نفر معلم برای مدارس متوسطه است مدرسه ملایر هم که فرمودید یک کلاس متوسطه بیشتر نداشت و حذف شد از همین جهت نمیتوانیم معلم برای اینجا بفرستیم. گن میکنم بهتر این است که شما هم باین لایحه موافقت بفرمائید البته در آتیه برای مدارس ولایات هم یک فکر

اساسی خواهد شد.

رئیس -- رأی گرفته میشود بقبول توجه بودن پیشنهاد آقای ملک مدنی. آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند (معدودی قیام کردند)

رئیس -- تصویب نشد. رأی میکنیم بماده واحده با افزایش پیشنهاد آقای یاسائی که آقای وزیر معارف هم اجابت کرده اند. موافقین ورقه سفید خواهند داد. (در این موقع بوسیله آقایان مؤید احمدی و بزرگ نیا (منشیان هیئت رئیسه) اخذ و شماره آراء بعمل آمده نتیجه بترتیب ذیل حاصل شد:)

ورقه سفید علامت قبول ۷۸ - ورقه آبی علامت رد ۰. يك . *

رئیس -- عده حاضرین نود و پنج با کثرت ۷۸ رأی تصویب شد.

۸) تصویب خبر کمیسیون بودجه راجع باعزاز محصلین ازوپا

رئیس -- آقای الوزراء موافقت میفرمایند مسئله راه آهن مطرح باشد.

رئیس الوزراء -- بلی

رئیس -- خبر کمیسیون بودجه راجع باعزاز محصل ازوپا قرائت میشود (بشرح آتی خوانده شد)

خبر از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی کمیسیون بودجه لایحه نمره ۴۱۱۸ راجع باعزاز سی نفر محصل برای تحصیلات فنی راه آهن بالمان را با حضور آقای وزیر فواید عامه مطرح نموده و پس از مذاکرات لازمه ماده واحده ذیل را برای تصویب بعرض مجلس میرساند ضمناً این نکته را نیز متذکر میشود که انتخاب محصلین مزبور از بین شاگردان مدرسه صنعتی که زبان آلمانی را آموخته و معلومات صنعتی هم دارند بعمل خواهد آمد

مساده واحده -- بوزارت فواید عامه اجازه داده میشود که سی نفر شاگرد برای تحصیلات عملی فنون راه آهن برای مدت یکسال باروپا اعزام دارد و مبلغ بیست و نه هزار و ششصد تومان (۲۹۶۰۰ تومان) از محل عوائد انحصار قند و شکر برای مخارج ایاب و ذهاب و تحصیل و سرپرستی آنها بوزارت فواید عامه اعتبار داده میشود

تبصره -- شاگردان مزبور پس از اتمام تحصیلات مکلفند تا پنجسال در اداره راه آهن ایران موظفاً خدمت نمایند رئیس -- آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی -- بنده خیلی متأسفم از اینکه یک نظر پستی دارم که هرچه در این مجلس میآید بنظر بنده زیاد است این با از بلندی نظر آقایان است با از پستی نظر من باهر دو (بعضی از نمایندگان بلند تر صحبت

اسامی موافقین

- آقایان - اسفندیاری - مفتی - فراگوزلو - ذوالقدر - حسنعلی میرزا دولتشاهی - وهاب زاده - جلایی - فهیمی - اقبال
- نوری - طباطبائی دیا - عبدالصین خان دیا - امیر اعلم - محمد علی میرزا دولت شاهی - لاریجانی - کاشانی - طالش خان - زوار - شریفی - رحیم زاده - اسدی - فاطمی - موفردستانی - سید یعقوب - فتوحی - طلوع - کفائی - عباس میرزا - دکتر
- بزرگنیا - هراز - ایلیخان - مولوی - روحی - حبیبی - عدل - بیات - شهادت - عراقی - فولادوند - وثوق طاهری - ملک آرائی - ظفری - مؤید احمدی - مارکونی - مجد ضیائی - ملک مدنی - اعتبار - محمد ولی میرزا - فرخی - انسر - دهستانی - حاج میرزا حبیب الله امین - دکتر لغمان - اسکندری - عامری - گنجی - ملک زاده - ابراهیمی - صادقی
- غلاف - آقای فیروز آبادی

کنید) . در اینجا بعهده بنده سی نفر محصل ابتداء زیاد است بجهت اینکه این يك فن مشکلی نیست . خط آهن حضرت عبدالعظیم (ص) را تقریباً الان بیست نفر یاد گرفته اند راندنش را بدون اینکه باروپا رفته باشند و مابقی از مال ملت را تلف کرده باشند بنده عرض کردم مال مردم و ملت را خیلی محترم می شمارم سایر آقایان هم همینطور است . اما عقیده بنده این است . بجهت اینکه این مالیات انحصار وجوه قند و شکر مال عام مردم است هر کسی حق آن عمده که روزی يك سیرقند و چائی استعمال میکند باید سه شاهی بدولت بدهد نامیدانیکه دولت هم تا کمال دقت این وجوه را بردارد بمصرف آنها برساند و يك خط آهنی در مملکت دائر کند هر چند بنده عقیده ام این است وقتی هم که خط آهن دائر شد این اتومبیل ها نخواهند گذاشت خط آهن در مملکت دائر نمایند (خنده - نمایندگان) و این اتومبیل ها خط آهن را از کار خواهند انداخت (حالا این عرض بنده نظر آقایان باشد اگر غیر از این شد هر چه می خواهید فرمائید) اما راجع باین موضوع اولاً عقیده بنده این است که ۳۰ نفر زیاد است و ثانیاً بطوریکه بنده حساب کرده ام هر نفری خرجش هزار تومان در سال میشود (برای خالی نبودن عریضه سبزه تومانی کمتر میشود) ولی خوب همان هزار تومان است بنده گمان نمیکنم این اشخاصی که یا همان میروند لازم باشد سالی هزار تومان مخارج کنند بعهده بنده این مبلغ خرج خیلی زیاد است هر چند که خواهید فرمود اینها در تحت مسؤولیت سرپرست هستند و کار میکنند اما عقیده بنده این است شاگردانی که باروپا میرند باید با پول که فرستاده شوند تا کار کنند و در اینجا هیچ کاری نداشته باشند جز همان اشتغال به تحصیل . اگر بنا شد يك قدری وسعت در مصارف و مخارجشان داده شود از اینجا که میروند البته آنها هم بشرند و خیال میکند هر کاری که میخواهند باید بکنند البته اینها هفته يك روز که مرخصی دارند همان هفته

يك روز را از آن ترتیبانی که نباید استفاده ببرند میرند از این جهت بنده عقیده ام این نیست که شاگردان یا حقوق گزاف فرستاده شوند بلکه عقیده دارم خیلی با حد وسط و قناعت باید بروند و بالاخره ایرادها باید يك قدری قناعت هم یاد بگیرند نباید همه اش خرج کردن را یاد بگیرند باید قدری دخل پیدا کردن هم یادشان داد و طرز خرج کردن با قناعت را باید یاد بگیرند و نباید اینها را عادت دادند باینکه همیشه خوب بخرند و بگیرند و خوب از مالیه ملت خرج کنند - بنده این عقیده را ندارم باین ملاحظه عرض کردم اولاً سی نفر زیاد است بیست نفر ابتداء کافی است این عدد که رفتند و تحصیل کردند و آمدند ده سال دیگر هم که خط آهن مانول می کشد آنوقت ممکن است ده نفر دیگر فرستاده همینطور به ترتیب . آن عده که میآیند ممکنست در اینجا بدبگران تعلیم بدهند . خلاصه به عقیده بنده هم عده شان زیاد است و هم هر يك هزار تومان مخارجشان .
جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است . کافی است
رئیس - کافی است؟ يك پیشنهادی رسیده قرائت میشود (بمبارت ذیل خوانده شد)
بنده پیشنهاد میکنم در ماده واحده بعد از سی نفر شاگردان کلمه ایرانی اضافه شود .
مجد ضیائی
رئیس - آقای مجد ضیائی بفرمائید
مجد ضیائی - لفظ ایرانی به عقیده بنده لازم است
رئیس - به عقیده بنده این واضح است و گمان نمیکنم لازم باشد زیرا معین است رأی لازم ندارد .
وزیر فواید عامه - چه پیشنهادی فرموده اند
رئیس - آقای مجد ضیائی پیشنهاد میفرمایند بعد از کلمه سی نفر شاگرد « ایرانی » اضافه شود اگر تصویب نشود صورت خوشی نخواهد داشت مانعی هم ندارد قبول شود جمعی از نمایندگان - مسترد فرمودند

رئیس - رأی میکنیم ماده واحده ...

عدل - بنده پیشنهاد دارم .

(باین نهج خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که پس از عبارت ۳۰ نفر شاگرد بین الملل این نوشته شود باضافه دو نفر که سابق تصویب شده است

طواع - نمیشود آن يك چیز علیحده است

رئیس - آقای عدل

عدل - بنده همچونظرم میآید که در ضمن پیشنهادی آقای نقی زاده سابقاً ما تصویب کردیم دو نفر شاگرد برای فرا گرفتن امور راه آهن باروپا فرستاده شود . حالا تقاضای بنده این است که این سی نفر باضافه آن دو نفر باشد یکی از نمایندگان - معلوم است
بعضی دیگر - این چیز دیگری است و آن چیز دیگر استرداد کنید . نظر شما تأمین است .

رئیس - استرداد میکنید یا رای بگیریم ؟

عدل - خوب . اگر نظر من تأمین می شود استرداد میکنم .

چند نفر از نمایندگان - بلی بلی

رئیس - پیشنهاد دیگری رسیده است قرائت میشود

(بمبارت آتی خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم کلمه اروپا بآلمان تبدیل شود (کازرونی)

رئیس - آقای کازرونی - بفرمائید

کازرونی - عرض میکنم بنده مقصودم از این پیشنهاد این بود که وزیر محترم توضیح بدهد که این شاگردان را بکجا میفرستند آیا پاریس میفرستند یا به نقط دیگری میفرستند که امروزه آهن را یاد بگیرند خوبست توضیح بدهند . چون لفظ اروپا اعم است . خوبست خیلی متفرق باشند .

بعضی از نمایندگان رأی . رأی .

وزیر فواید عامه - این اشخاص برای آهن های آلمان فرستاده خواهند شد

کازرونی - چون نظر بنده تأمین شد مسترد میدارم

رئیس - پیشنهاد دیگری رسیده قرائت میشود

(باین مضمون خوانده شد)

مقام منیع ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میکنم در همین لایحه علاوه شود از شاگردان

مدرسه صنعتی . « حسین طهرانی »

یکی از نمایندگان - بقیین است -

رئیس - آقای طهرانی

طهرانی - عرض میکنم در متن لایحه نیست .

شاگردان مدرسه صنعتی يك کارهای فنی دارند نقشه کشی نجاری آهنکاری . خیلی هم خوب کار می کنند بنده پیشنهاد کردم نوشته شود از شاگردان مدرسه صنعتی انتخاب خواهند شد .

فهیمی - مخبر کمیسیون بودجه در مقدمه لایحه

اشاره شده است (طهرانی - مقدمه قانون نیست

آقا) که شاگردان را از محصلین مدرسه

صنعتی انتخاب کنند که نظر وزارت فواید عامه هم

همین است . لکن تصریح کردن در ماده به عقیده

بنده چندان خوب نیست . شاید تمام این عده در مدرسه

صنعتی نبود . چنانچه بطوری که صورت داده اند

بیش از بیست و دو نفر حاضر نبوده اند پس بهتر این

است که در قانون ذکر نشود . شاید از جاهای دیگر

هم باشند . ناهر اندازه که ممکن شد از مدرسه صنعتی

و هر قدر که کسر آمد از جای دیگر خواهند فرستاد

طهرانی - خوب است آقای وزیر فواید عامه هم

توضیحی بدهند .

وزیر فواید عامه - همان طور که آقای مخبر توضیح

دادند ۲۲ نفر از مدرسه صنعتی انتخاب شده اند که قسمت های آهنگری و غیره که لازم است یاد بگیرند. برای چند نفر کسری هم بعضی اشخاص هستند که در اروپا مشغول تحصیل بوده اند و بی بضاعت هستند ممکن است از بین آنها انتخاب کرد.

طهرانی - بسیار خوب استرداد میکنم

رئیس - رأی گرفته میشود بماده واحده با ورقه. موافقین ورقه سفید خواهند داد.

(در اینموقع اخذ و استخراج آراء بعمل آمده هشتاد ورقه سفید و يك ورقه کبود تعداد شد)

رئیس - عده حاضرین نود و يك با کثرت هشتاد رأی تصویب شد.

رئیس - در اینجا يك مشکلی دارم که لازم است عرض آقایان برسانم. پیشنه‌ها آقای باستانی که قرائت شد اینطور بود و از محل اعتباری که از بودجه وزارت معارف تهیه شده و میشود پرداخته خواهد شد. يك کلمه را قلم زده بودند که ما قرائت کردیم و خواندیم آقاي دکتر طاهری همانند کرد اند که کلمه میشود معنی ندارد.

عبارت از محلی که میشود در بودجه عنوان و موردی ندارد. از آقای باستانی توضیح خواستیم گفتند روی آب قلم کشیده شده است. ولی چون قلم خوردگی خیلی رقیق بود ما نتوانستیم تشخیص بدهیم که قلم خورده است. از

جمعی از نمایندگان - صحیح است (طرح مزبور بشرح آبی قرائت شد)

مقام مذبح ریاست مجلس مقدس شورای ملی خاطر آقایان نمایندگان محترم مستحضر است که قانون مورخه ۲۱ بهمن ماه ۱۳۰۴ آخرین ارتقاء رتبه

اعضاء اداری مجلس را رتبه هفت قانون استخدام کسری

اسامی موافقین

آقایان: ملک زاده - فاطمی - دکتر سنگ - جشدی - ابراهیمی - انسر - دکتر لقمان - فهیمی - روحی - مجد ضیائی - مثنی - ماکویی - محمد ولی میرزا - کفالی - صادقی - ضیاء - فرشی - کنجی - اسکندری - مقدم - ظفری - مسعودی - حسن علو - ساکبان - امیر اعلم - وهاب زاده - فرهنگ - خواجوی - درباری - جلای - ذوالقدر - مولوی - موفر - اسفندیاری - کاشانی - شربی - حبیبی - لاریجانی - قاضی نوری - رحیم زاده - زوار - طاهری - عدلی - دکتر عظیمیا - بنکدار - ناصری - طالش - خان - کبای نوری - اسدی - زرنگبا - حسنعلی میرزا دولتشاهی - عبدالحسین خان دیبا - یاسانی - محمد علی میرزا دولتشاهی - احتشامزاده - سید بقوب - کازرونی - حاج علی اکبر امین - محمد آخوند - مرتضی خان وثوق - طباطبائی دیبا - اقبال - نجوی بیات - ابانخ - دیستانی - فولادوند - ملک آرائی - طلوع - هزار جریبی - میرزا بانس - هراز - شهداد - مؤید احمدی - حاج میرزا حبیب الله امین - دهستانی - اعتبار - طهرانی - فراگوزلو - فتوحی

مخالف آقای فیروز آبادی

قرار داده است و از طرفی ملاحظه میشود که کارکنان آن اداره با مسئولیت مهمی که در عهده دارند و با وجود مراقبتی که در انجام خدمات محوله بروز میدهند پس از چندین سال زحمت و خدمت که معدودی رتبه هفت نائل میگرددند در همان رتبه متوقف مانده و دیگر راه

روسیله برای تشویق و دلگرمی آنها باز نیست و اگر بخواهند آنها را با ادارات دولتی انتقال دهند اولاً معلوم نیست که در ادارات شغل بلا متصدی مطابق رتبه آنها

باشد ثانیاً اشخاصی که چند سال برای خدمات اداری مجلس تربیت شده و بتمام جزئیات امور اطلاع و احاطه پیدا کرده اند وجودشان در مجلس بیشتر مورد احتیاج

و استفاده است قانون استخدام کسری برای مستخدمین که چند سال در يك رتبه باقی میمانند و بواسطه بودن محل خالی در مقام بالاتر بترقیع رتبه نائل نمیشوند اجازه ترقیع رتبه افتخاری داده

شده است هیچ مانعی نیست که مجلس نیز همین اصل را نسبت بمستخدمین اداری خود قائل شود بخصوص که عده آنها هم زیاد نخواهد بود بعلاوه برای مستخدمین

صدیق خدمتگذار مایه امید واری و تشویق خواهد بود بنا بر این با استظهار بموافقت آقایان نمایندگان مجلس

اعضا کنندگان ماده واحده ذیل را باقید دوفوریت پیشنهوا مینمائیم:

ماده واحده - آخرین ارتقاء رتبه مستخدمین اداری مجلس شورای ملی از اول ۱۳۰۸ رتبه هشت قانون استخدام کسری خواهد بود

کازرونی - نه چرا نباشد ده چرا نباشد؟

دشتی - ماده واحده را دو باره بخوانید آقا.

(ماده واحده بشرح فوق مجدداً قرائت شد)

رئیس - فوریت مطرح است. آقای وثوق

آقا سید مرتضی وثوق - بنده با فوریتش مخالف

رئیس - آقای کازرونی

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - عرض میکنم بمیرایش آقای فهیمی جلسه ما ممکن است منحصر بامروز باشد و چندین فقره لایحه هم جزو دستور بود.

دشتی - کاری نیست.

کازرونی - آقایان وزراء هم کجا میکنند برای همین اینجا هستند و اگر چنانچه کار منحصر بهمین هم باشد بازهم باید در این موضوع وقت کنیم و اگر چنانچه این باب را مفتوح سازیم فردا ممکن است رتبه نه هم

بهمان دلائلی که اقا فرمودند لازم باشد و ما قائل شویم. (یکی از نمایندگان - چه عیب دارد) عیب که هیچ ندارد بعد البته ملاحظه خواهید فرمود. ولی حالا

خوبست اجازه بدهید يك قدری مطالعه لازم بشود و بنده با فوریتش برای حالا و این جلسه مخلفم.

خوبست آقای فهیم الملك هم تصدیق کنند که برای تذکراندن فوریت این لایحه در امروز وطن در خطر نیست

رئیس - آقای احتشام زاده

احتشام زاده - آقا فرمودند وقت تنگ است و کار داریم خوب است بکار های دیگر بپردازیم بنده تصور میکنم امروز دیگر کاری نداریم - اما اصل

قضیه هم این است که مطابق قانون استخدامی که برای

اعضاء اداری مجلس تصویب شده است اعضاء اداری مجلس را رتبه هفت منحصر و محدود کرده در صورتیکه سایر

مستخدمین ادارات دولتی میتوانند رتبه های هشت و نه را هم ناطی يك مراحل و شرایطی حائز شوند و ارتقاء

پیدا کنند. بنده هیچ دلیلی نمی بینم که اعضاء اداری مجلس با زحمت زیادی که دارند از این حق محروم باشند

(صحیح است) بنده گمان میکنم يك قضیه باین مختصری برای سه نفر اشخاصی که دارای رتبه هفت بوده اند

قضیه خیلی مختصری که در بودجه مجلس شورای ملی هم بود برای آن سه نفر اعضائی که دارای رتبه هفت

بوده اند منظور شده است که این طرح امروز تصویب

شود که این آقایان هم بحق خودشان برسند کازرونی - چرا رتبه ۹ قابل نمیشود؟
جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - برای استحضار آقای کازرونی لازم است بگویم اولاً اینکه بنده این لایحه را طرح کردم برای این بود که هفتاد و نه نفر از آقایان نمایندگان باقی‌مانده فوریت آن را امضا کرده و من مکلف بودم مطرح کنم ثانیاً تأثیر بودجه این کار بیش از شصت تومان نیست و در بودجه ۱۳۰۸ محل آن هم تأمین شده است در روزیکه با این مسئله در مجلس موافقت نشد حالت روحیه اعضای اداری مجلس نا مساعد گردید و بنده در مقابل يك عدلی که تأثیر بودجه آن بسیار کم و بعلاوه يك حقی متساوی و متشابه با سایر جاها (بلکه یکمرتبه هم نازلتر است) و از طرفی هم اداره کننده ادارات مجلس هستم ناگزیر بودم موافقت خود را اعلام نمایم و گمان میکنم این ارفاق بیجا و بموقع باشد (صحیح است) آقایان موافقین یا فوریت اول این طرح قیام فرمایند (اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. فوریت نانی مطرح است.
آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده عقیده‌ام این است که در استخدام کشوری این مسئله غلط است در يك مملکتی که مردمش با ماهی ده تومان کار میکنند اعضای اداریش را ماهی سیصد تومان دادن این بعقیده بنده يك قانون غلط و ظالمانه است و بر ضرر مردم و حیثیات این مملکت است و انصاف نیست که ما از يك کسانی که روزی سه قران کار می کنند بگیریم و با اسم اداره و رتبه هشت و نه و با اسم شغل بزرگ بدهیم بيك اشخاصی. بنده اصل آن را هم غلط و قانون ظالمانه میدانم و این ترتیب همه چیز مملکت تمام خواهد شد از این گذشته بنده عقیده‌ام این است که مجلس باید عملیاتی سر مشق تمام جاها باشد اگر بنا

رئیس - آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - مخالفت آقای فیروز آبادی راجع به عموم مستخدمین مملکت بود لکن تصدیق می فرمایند مادام که بودجه مملکتی رتبه هشت و نه را برای مستخدمین ادارات دولتی قائل شده است چه علت دارد که مستخدمین مجلس باید رتبه شان از آنها کمتر باشد. از این جهت استدعا می کنم حضرت عالی هم موافقت کنید که این ماده باتفاق آراء بگذرد و هر وقت بودجه مملکتی را تقلیل دادیم البته بودجه مستخدمین مجلس را هم تقلیل می دهیم.

بعضی از نمایندگان - صحیح است. مذاکرات کافی است
رئیس - موافقین یا فوریت نانی قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده مطرح است:
(این قسم قرائت شد.)

ماده واحده - آخرین ارتقاء رتبه مستخدمین اداری مجلس شورای ملی از اول ۱۳۰۸ رتبه هشت قانون استخدام کشوری خواهد بود:

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - موافقم

رئیس - آقای روحی

روحی - موافقم

جمعی از نمایندگان - مخلفی نیست

رئیس - مخلفی نیست؟

(گفته شد - خیر)

رئیس - موافقین یا ماده واحده قیام فرمایند.

(جمع کثیری قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ما دو کار کوچک داریم که اگر آقایان موافقت فرمایند یکی راجع به مؤلفی است که

آقای اعتبار کرده اند یکی هم راجع به تبصره ماده سی و سه که از کمیسیون آمده است....
آقای سید یعقوب - يك پیشنهادی هم شده است.

رئیس - بلی رعایت میشود

۱۰) اصلاح قانونی تبصره دوم در ماده سی و سه قانون استخدام کشوری

(خبر کمیسیون داخله بشرح آتی قرائت شد)

کمیسیون داخله تاریخ ۱۱ خرداد تشکیل و لایحه نمره ۱۰۶۷۲ مورخه ۱ - ۳ - ۸ را با حضور نماینده دولت مطرح و تصویب نموده اینک خبر آن را تقدیم میدارد:

ماده واحده - تبصره ۲ ماده سی و سه قانون استخدام کشوری - تبصره ۲ - در مواقعی که بواسطه سلب صلاحیت قانونی اعضای محکمه بدوی یا عدم امکان عادی حضور آنها در محکمه تجدید نظر نتوان محکمه مزوره را تشکیل نمود بجای اعضای محکمه بدوی اعضای جدیدی که حائز شرایط ماده (۳۲) باشند عضویت محکمه مزوره معین شوند.

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده دیگر عرضی ندارم وقتی عرض کردم اینقدر می نتیجه باشد (زرار - صحیح است) هر چند يك وقتی معلوم خواهد شد و نتیجه خواهد بخشید.

رئیس - آقای فیروز آبادی مجلس هیچگونه الزامی ندارد که تمام کلمات جناب عالی را طابق العمل بالعمل قبول کند شما عقایدتان را اظهار میکنید البته در حکومت شوروی اکثریت مجلس حکومت مطلقه دارد و رأی میدهد آقای اعتبار اعتبار - بنده مخالفی ندارم.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقای سید یعقوب - چنانچه خاطر محترم نمایندگان مستحضر است بنده يك عرضی کردم خواستم آقای وزیر داخله را هم مستحضر کرده باشم در سابق آقای وزیر مالیه

فکر بنده را در مجلس تصدیق کردند و آن این بود که حالا ملاحظه کنید اصل تجدید نظر نسبت محکمه اداری در واقع استیناف است

کیای نوری - نه آقا

آقا سید یعقوب - اجازه بفرمائید آقای اعلم العلماء خیلی خوب. حالا بنده عرض میکنم در واقع برگشتن آن محاکمات است ما هم نظرمان همین است که بعد از این اگر دولت يك لایحه بیاورد که تجدید نظر را بعنوان استیناف قرار بدهد یعنی چه؟ یعنی از آن اعضای که در محکمه ابتدائی و بدوی بوده اند نباشند. مثلاً همانطوری که در استیناف که تجدید نظر میشود و در ماهیت دعوی وارد میشود در اینجا هم سه نفر را اگر میخواهند پنج نفر باشد. سه نفر جدیدی وارد شوند و آن دوسه را بیاورند و تحت نظر قرار بدهند. چرا؟ علتش را هم عرض کردم برای خاطر اینکه آتیهائی که در محکمه ابتدائی بودند و نظریاتی اتخاذ کردند اگر در این محکمه هم بیایند قطعاً همان نظر را هم در این جا اعمال خواهند کرد ما خواستیم آن نظریات اینجا نباشد و مستقلاً يك قضاوت دیگری شده باشد تا اینکه نزدیک به عدالت باشد این نظری بود که در سابق بنده عرض کردم و در تعقیب آن نظر هم هست که این عرض را میکنم و آقایان نمایندگان را دعوت میکنم باین نظر که این منظور اگر در تجدید نظر بعمل آید عدالت بهتر حاصل میشود.

جمعی از نمایندگان - کافی است مذاکرات.

رئیس - پیشنهادی از آقای یاسائی رسیده است قرائت می شود.

(شرح ذیل قرائت شد)

بنده ماده واحده را اینطور پیشنهاد میکنم : ماده واحده - تبصره ذیل بعنوان تبصره دوم ماده ۳۳ قانون استخدام کشوری تصویب میشود : تبصره ۲ - در مواقعی که الخ

شده اگر نظر مجلس این بود که فقط عشر اعتبار برای مخارج پرسنی ملحوظ شود و این را با سابقه باین نظر درست میدانند دستور بدهند که همینطور رفتار شود و اگر اینطور نیست توضیح بدهند تا ما متقاعد شویم.

وزیر داخله - بنده گمان میکنم سوء تفاهمی تولید شده و الا اینطوری که بنده نظرم میآید و با آقایان اعضاء محترم کمیسیون عرض کردم قرار این بود که موضوع پرسنی اینطوری باشد و مخارج دفتری و اینها از مخارج ضروری است.

اعتبار - اجازه بفرمائید؟ حالا که اینطور است و نظر آقای وزیر داخله هم همینطور است و مجلس هم همین نظر را دارد بنده تقاضا میکنم که آقای وزیر داخله بنمایندگان خودشان در ولایان بشویند که همینطور عمل شود.

وزیر داخله - چشم ما نماینده مالیه مذاکره میکنم و قرار این کار را میدم.

جلائی - در صورت مجلس هم نوشته میشود

جمعی از نمایندگان - ختم جلسه.

رئیس - آقای زوار آقای وزیر داخله را از سئوالین مسبوق کرده اید؟

زوار - بنده يك تذکری دارم

رئیس - پس سابقه ندارند. عرض کنم که در دستور چیزی نیست پیشنهادی از طرف قسمتی از آقایان از خارج به بنده رسیده است که تعطیل جلسه را تا دوم ربيع الاول دوام بدهیم و از طرف آقایان عراقی و مؤبد احمدی و آقا سید یعقوب و دکتر حسن خان و شمیرانی پیشنهاد شده است که يك روز در هفته جلسه بشود. آقای آقا سید یعقوب

(۱۲) تعطیل جلسات مجلس و تعیین موقع و دستور جلسه بعد:

آقا سید یعقوب - بنده خیلی متأثرم که این پیشنهاد ما وقتی مطرح شد که سه ربيع از ظهر گذشته

است و همه شاید بواسطه حرارت هوا خسته شده اند (دستی این پیشنهاد هم از همین است) ولی نظر ما که پیشنهاد کردیم و دوازده نفر از نمایندگان هستیم (آقای ایلخان بنده تنها نیستم) دوازده نفر در مجلس يك مقدماتی را در خارج تهیه کرده ایم و بارفقای خودمان هم صحبت کرده ایم و گفتیم ما هفته يك روز می آئیم و لو اینکه دولت لوابجی ندارد لکن مجلس همیشه در جریان کارهای دولت اشتراك مساعی داشته است و دولت احتیاجاتی دارد مجلس حالا هفته سه روز است ما هفته بکروز قرار میدهیم هم اطلاعات مان بیشتر میشود درکارها هم اینکه میآئیم اینجا اثر دولت کارهایی دارد انجام میدهیم و هفته يك روز جلسه قرار میدهیم آتم باروز بکشنبه با سه شنبه یا پنجشنبه تا این مدت را که میخواهیم يك ماه و نیم تعطیل کنیم حالا اینرا هم استدعا میکنم از مقام ریاست امر بفرمائید بخواوند که بدانند ما عده هستیم پیشنهاد می کنیم (دستی - کثرت امضاً دلیل بر صحت نیست) حالا اختیار با خودتان است

طالب خان - بنده مخالفم.

(پیشنهاد مزبور این قسم قرائت شد)

مقام محترم ریاست : پیشنهاد می کنیم مجلس تا هفتم مرداد هفته يك روز تشکیل شود بعقوب الموسوی - دکتر حسن خان - بوشهری - عراقی - یاسائی - بنکسدار محمود رضا - فیروزآبادی - طهرانی - فهیمی -

بعضی از نمایندگان - رأی رأی رأی

جلائی - امضای بنده را هم بنویسید

طالب خان - بنده هم مخالفم آقا

رئیس - آقای افسر

افسر - عرض کنم که باید اول این موضوع بحث شود که آیا باید تعطیل بشود یا نشود آنچه از خارج مذاکره شد و با تشخیص این که دولت کار لازمی ندارد (بعضی از نمایندگان - صحیح است) معلوم میشود مذاکرات

چند روز قبل را آقایان فراموش کرده اند هنوز بگفته گذشته است و اینکه گفته میشود دوازده نفر این پیشنهاد را کرده اند حرف حساب فرق نمیکند چه بکنفر پیشنهاد کنند چه دوازده نفر. حرف نا حساب هم که باشد هفتاد نفر که امضا کنند باز نا حساب است اگر هم اکثریت مجلس رأی داد اکثریت قطع باشد ولی قاطع دلالت بحقیقت ندارد بلکه باید اطاعت کرد اگر اکثریت مجلس يك رأی را داد این دلیل نیست که آنها حقانیت دارند بلکه باید مطیع بود لهذا باید دید اگر واقعاً مجلس را باید تعطیل کرد دیگر در هفته يك روز جلسه را تشکیل دادن فایده ندارد زیرا تکلیف معلوم نیست يك کسی میخواهد برود و لایتنش نمیتواند هفته يك روز بر گردد اینجا آن وقت ناچار میشود سه ماه دو ماه مرخصی بخواند چنانچه ملاحظه فرمودید در صورتیکه این تعطیل مطابق قانون اساسی است و در آنجا نوشته است که سه ماهه نایبستان را باید تعطیل کرد و در این شش هفت دوره فقط يك مرتبه ما چهار روز تعطیل کردیم و هر وقت ما کار داشتیم آمده ایم.....

(همهها نمایندگان - صدای زنگ رئیس)

افسر - حتی روز های تعطیل را هم آمده ایم . . .

(صحبت بین نمایندگان)

افسر - آخر گوش بدهید وقتیکه مجلس کار داشته است تا ساعت پنج و شش از شب گذشته آمده ایم و اینجا کار کرده ایم

آقای سید یعقوب - بنده می مانم

افسر - روز جمعه را ما آمدیم اینجا کار کردیم هفدهم ذی حجه ۱۳۲۹ روز جمعه بود آمدیم اینجا کار کردیم ولی حالا بدون اینکه در دستور مطلبی باشد ما بیائیم اینجا چه کار بکنیم؟ از کار های شخصی هم باز میمانیم بنده مخالفتم نا این پیشنهاد در اساسش است اگر تعطیل

نباید کرد که هیچ وا کرم باید کرد که دیگر هفته يك روز بی فایده هست (صحیح است)

رئیس - موافقین با پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد. موافقین با تعطیل تا پنجشنبه هفدهم مرداد مطابق دوم ربیع الاول قیام فرمایند (اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. مادو کمیسیون داریم که در این فاصله تعطیل می توانند برای مملکت مفید باشند و کار کنند. یکی از آنها کمیسیون عدلیه است با مراقبت نامی که داشته است و مخصوصاً بنده این جا يك چیزی را متذکر شده و متأثر هم شدم که يك روزی نا آن انذقی که برای آقای آقا سید یعقوب افتاد و يك حادثه بان عظیمی اتفاق افتاده بود و اولادی از ایشان فوت شده بود مع هذا از وظیفه خودشان قصور نکردند. و بالاخره با آن دقتی که در کمیسیون عدلیه جریان داشت بنده از آقایان اعضاء محترم کمیسیون عدلیه تقاضا میکنم که جلسات خودشان را دوام بدهند و در این فاصله تعطیل کار ایشان را همینطور تعقیب فرمایند. یکی دیگر هم کمیسیون عرایض و مرخصی است حوائج و مطالبی از دلایات و از اطراف بکمیسیون نوشته میشود که صاحبانش مترصد جواب هستند و اخلاقاً بعهده آقایان است که آنها را در حالت منتظره نگذارند خواستم خواهش کنم که آقایان هم وظیفه خودشان را دوام بدهند. جلسه آینده روز پنجشنبه هفدهم مرداد ماه مطابق دوم ربیع الاول دستور آبله کوئی اجباری و لایحه تحدید ادویه مخدره و سایر مطالبی که پیش میآید

(مجلس یکساعت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی: دادگر